

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Nina Ström
Tfn: 08-508 25 014

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2006-11-28

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2006-12-12
DNR 402-0566/2006

Till
Socialtjänstnämnden

Stockholmsmodellen - Rainbow Sweden

Slutrapport av samarbetsprojekt mellan staden och Rainbow Sweden för 2006

(3 bilagor)

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden godkänner slutrapport över verksamhet och ekonomi för projektet Stockholmsmodellen, perioden 2006-01-01—2006-09-30.

Dag Helin

Eddie Friberg

Bakgrund

Ett av socialtjänstnämndens mål är att skapa varaktiga och sociala förbättringar för marginaliserade och utsatta personer. Ytterligare ett mål är att samarbeta med frivilligorganisationer och andra aktörer för att gemensamt förbättra situationen för de utsatta.

Hösten 2003 inleddes ett samarbete mellan staden, Rainbow Sweden (klientrörelsernas paraplyorganisation) och Stiftelsen Hotellhem som fick namnet Stockholmsmodellen. Syftet med projektet var att erbjuda boendemöjligheter, arbetsträning och fritidssysselsättning för att stärka en av de svaga länkarna i vård- och rehabiliteringskedjan för missbrukare och hemlösa, nämligen tiden efter genomgången institutionsbehandling. Socialtjänstnämnden beslutade 2003-09-23 att under tre år finansiera samarbetet med upp till 2 mkr/år. Vidare beslutade socialtjänstnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att teckna en överenskommelse med Rainbow Sweden om formerna för genomförandet, finansiering och redovisning. Denna

överenskommelse upprättades 2003-11-25. Efter projekttidens slut var målet att verksamheten skulle vara självfinansierande.

Delresultaten av projektet har redovisats till socialtjänstnämnden halvårsvis, vid sammanträdena 2004-11-30, 2005-05-19, 2005-11-22 och 2006-04-26. Socialtjänstnämnden har godkänt samtliga rapporter. Vid rapporteringen av projektets sista nio månader 2006 ska dels en slutrapport lämnas, dels en plan presenteras för hur projektet ska kunna permanentas, utan ytterligare projektmedel.

Denna slutrapport kompletteras med en utvärdering av forskaren Arne Kristiansen vid Socialhögskolan i Lund. Socialtjänstnämnden fick del av utvärderingen redan vid sammanträdet 2006-04-26, men biläggs även detta ärende.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom kansliavdelningen i samråd med styrgruppen för Stockholmsmodellen.

Rapport – boende

Målet som sattes upp för projektet var att cirka 12-16 personer skulle kunna erbjudas boende i Rainbows blockförhyrningar av Stiftelsen Hotellhem. Vid projekttidens utgång den sista september 2006 förhyrdes 24 lägenheter av Stiftelsen Hotellhem. Samtliga är belägna på hotellhem Magnus Ladulås, hus 4. Utöver dessa lägenheter har en villa förhyrts i Tyresö med fyra platser för att kunna erbjuda olika slags boende. Dessutom har projektet två lägenheter med rivningskontrakt.

Två personer har varit verksamma som boendestödjare. Exempel på boendestöd som getts är: motivera för att arbeta och ha en aktiv fritid, kontrollera drogfrihet, behjälpliga för att få till skuldsanering, bevaka kravet på att alla ska stå i bostadsförmedlingens kö, uppmuntra till kontakt med sjuk- och hälsovården vid behov osv.

Samarbetet med socialtjänsten har med något enstaka undantag varit mycket goda. Projektet har också haft erfarenheten att socialtjänsten varit nöjd med vad de haft att erbjuda. Även samarbetet med Stiftelsen Hotellhem har fungerat väl.

Under projekttiden har ett kvalitetssäkringssystem utarbetats för samtliga enheter inom Rainbow som erbjuder dygnet runt rehabilitering. En av dessa enheter har varit Stockholmsmodellens boende. Syftet var att utarbeta ett system anpassat för klientbaserad rehabilitering. Systemet, Rainbow Quality System (RQS), togs i bruk 1 januari 2006, och har utvecklats i samverkan med Arne Kristiansen, forskare vid Socialhögskolan i Lund.

Sammanfattningsvis har boendet fungerat mycket bra. Helhetsgreppet med drogfritt boende, arbete, fritid och socialt umgänge är ett framgångsrecept.

Utslussning till eget boende, försökslägenheter via socialtjänsten eller via projektets egna rivningskontrakt har fungerat bra. Därför har ingen behövt stanna kvar i boendet för länge. När en boende flyttat vidare har dessutom övriga resurser fortfarande funnits till hands för denna person.

Projektet anser att det finns utvecklingsmöjligheter för att kunna erbjuda hemlösa med läkemedelsassisterad behandling ett boende med arbete, kamrattstöd osv. Detta har inte varit möjligt under projekttiden då hotellhem inte har sitt drogfria hus 4 öppen för dessa personer. Diskussioner pågår för att finna en lösning på denna fråga.

Rapport – arbete

Målet var att vid projekttidens slut sysselsätta 20-25 personer, i första hand bland de boende. Det långsiktiga målet har varit att öka möjligheten för dessa att få arbete igen. Den 30 september 2006 var 27 personer* ur målgruppen verksamma inom projektet, varav 17 män och 10 kvinnor. Under hela projekttiden, dvs. 2003-2006, har totalt sett ännu fler varit aktivt arbetande. Målet har mer än uppnåtts, detta trots att restaurangen, av olika skäl, inte kunnat nyttja så mycket personal som det var planerat. Under 2003-2004 arbetade också flera ur målgruppen i ett solidaritetsprojekt i Sarajevo, Bosnien. Totalt gjordes 11 transporter med datorer, vitvaror m.m. dit. Därefter avslutades detta projekt i första hand för att utgifterna till slut översteg inkomsterna.

* *uppdelat på följande ”arbetsplatser”:*

Cafét/restaurangen	8 pers
Måleri	5 pers
Transport	3 pers
Secondhand butiken	4 pers
Projektkansliet	3 pers
Boendet	2 pers
Krinolinen	2 pers

Situationen för de större ”arbetsplatserna” ser lite olika ut i dagsläget.

Restaurangen har fungerat utmärkt som arbetsplats för de boende. I och med en alldeles för hög hyra samt ekonomiska problem på att köket inte kunnat byggas om till ett riktigt restaurangkök och därmed ge större intäkter, ser prognosen dystert ut för en fortsättning. Stora ansträngningar har gjorts och görs fortfarande för att lösa denna fråga.

Secondhand butiken som ligger i anslutning till cafét/restaurangen har också fungerat bra. För närvarande ger den dock inte några överskott, men täcker hyra och personalkostnader.

Måleriverksamheten har utvecklats på flera sätt, från att endast ombesörja ommålning av boendets lägenheter till att sköta målning inom fler delar av

hotellhem och även för privatpersoner. Verksamheten ger nu ett bra överskott och har möjligheter att utvecklas ytterligare. Planering för detta pågår.

Transportverksamheten fungerar bra och täcker idag kostnader för bil och personal samt ger ett mindre överskott.

Rapport – fritid

Under projekttiden har olika former av fritidsaktiviteter kunnat erbjudas de boende och andra som arbetar inom Rainbow. Exempel på aktiviteter: sommarverksamhet, kultur- och sportevenemang, motion, matlagning m.m. Fritidsaktiviteterna har varit särskilt uppskattade under kvällar och helger, då flertalet inte arbetar eller studerar.

Rapport – sammanfattning

De kvantitativa mål som sattes för projektet har uppfyllts, både när det gäller antalet boende och antalet sysselsatta. Även fritidsverksamheten är nu en integrerad del av verksamheten. En extern utvärderare, Arne Kristiansen från Socialhögskolan i Lund, har gjort en utvärdering som blev klar våren 2006. Utvärderingen visade också att konceptet boende-arbete-fritid har fungerat bra. Ett annat mål med projektet var att det efter projekttidens slut ekonomiskt skulle kunna stå på egna ben. Detta mål är inte uppfyllt, i första hand p g a problemen med café/restaurangen. Rainbow arbetar aktivt vidare, även efter att projektet är slut, för att lösa denna problematik.

Den ekonomiska rapporten

Projektet har som ovan nämnts inte lyckats bli självfinansierande. Bokslutet 2006 visade visserligen på ett resultat på 966 758 kronor, men då hyran av café/restaurangen är 900 000 kr per år, behöver omfattande förändringar göras för att bibehålla verksamheten i nuvarande omfattning. En hel del åtgärder kommer därför att vidtas:

1. Projektledartjänsten kommer att upphöra och bli en del av kanslichefens (Rainbow) ansvar.
2. Hyra ut café/restauranglokalen i ännu högre grad än tidigare.
3. Utökad samarbete med stadsdelsförvaltningarna på Södermalm, och i denna del söka någon form av projektbidrag.
4. I ökad omfattning ta betalt för de arbetsinsatser som görs.
5. Vid praktikanter från Krami-Moa ta betalt för denna tjänst.

Förvaltningens synpunkter

Till att börja med vill förvaltningen framföra sin positiva syn på att de kvantitativa målen med projektet så väl har uppfyllts. Det gäller alla delar, dvs. en hög andel har fått ett boende genom projektet, alla har varit sysselsatta genom arbete eller studier samt aktiveringen under fritiden har varit god. Återfallen har varit rätt få med tanke på vilken målgrupp det handlar om. Utslussningen till annat boende har också utvecklats bra. Förvaltningen delar därmed projektledningens syn att helhetslösningen boende-arbete-fritid har fungerat mycket bra. Tack vare projektet har många människor med en tidigare

svår situation lyckats ta ett rejält steg vidare mot ett bättre liv. Förvaltningen anser därför att det vore olyckligt om de goda resultat och erfarenheter som projektet har gett inte kan fortsätta.

Ett av målen med projektet var också att det efter projektidens utgång 2006-09-30 skulle vara självfinansierande. I denna del har projektet inte lyckats. Förvaltningen menar att det är viktigt att verksamheten kan leva vidare, med tanke på de i övrigt goda resultaten. Det är därför av stor vikt att föreslagen åtgärdsplan är tillräcklig för att lösa de ekonomiska bekymren. Rainbows bedömning är att de skulle behöva "tjäna in" 600 000 kr per år för att klara den ekonomiska situationen. Huvudproblemet är den dyra cafélokalen, vilken Rainbow är bunden till genom ett hyreskontrakt till årsskiftet 2008/2009. Förhoppningsvis kan hyresvärden erbjuda verksamheten en lämplig ersättningslokal, och därmed lämna det nuvarande dyra hyreskontraktet.

Vidare vill förvaltningen uppmärksamma utvärderingen av projektet som också visar på de goda resultaten. Utvärderaren har också tittat närmare på de modeller för arbetet med tidigare marginaliserade grupper, som projektet arbetat efter.

Bilagor

1. Slutrapport från projektledaren för Stockholmsmodellen, år 2003-2006
2. Ekonomisk rapport för Stockholmsmodellen, år 2006
3. Utvärdering av forskaren Arne Kristiansson vid Socialhögskolan i Lund, maj 2006